

Rozhovor

Děláme vše pro to, aby se lidé přestali bát úředního šimla

Ministerstvo vnitra má na starosti vybrané oblasti ze strukturálních fondů zaměřené především na zvyšování kvality veřejné správy. V tomto smyslu se setkáváme s pojmem Smart Administration, tedy veřejná správa vycházející vstříc občanům. Co konkrétního tato strategie znamená, jsme se zeptali ministra vnitra Martina Peciny.

Když se hovoří o projektech veřejné správy, stále častěji slyšíme pojem Smart Administration. Co přesně si máme pod tímto pojmem představit?

Smart Administration je vlastně strategie, která má za úkol přiblížit úřady co nejvíce občanům. V praxi jsou to především projekty elektronizace veřejné správy a vzdělávání úředníků. Na financování těchto aktivit můžeme a chceme využívat dotace ze strukturálních fondů Evropské unie. Do konce dubna jsme přijali přes 7 000 žádostí, za téměř 17 miliard korun a 5 623 z nich v hodnotě 8,5 miliard korun jsme schválili.

Jaký projekt považujete za zásadní? Hodně se mluví například o zavádění základních registrů veřejné správy. Základní registry veřejné správy jsou skutečně tak trochu revoluční projekt. Registry budou celkem čtyři a budou vzájemně provázané, takže pokud například někdo změni trvalé bydliště, všechny úřady budou o změně ihned vědět. Odpadne tak obíhání několika úřadů, které lidem může připadat oprávněně dost nesmyslné. Zkušební provoz informačního systému základních registrů odstartuje již na začátku července letošního roku, start ostrého provozu je plánován o dva roky později.

Zmínili jste se o tom, že lidem někdy připadá čas strávený na úřadech nesmyslný. Není už ale na čase, aby se situace změnila a lidé se přestali neustále obávat boje s pověstným úředním šimlem?

My děláme všechno pro to, aby se situace změnila a lidé se úředního šimla přestali bát. Jak jsem již říkal, stále se realizují nové projekty, které mají za úkol komunikaci s úřady občanům co nejvíce zjednodušit. Zavedli jsme datové schránky, takže si úřední dokumenty lidé již nemusí vyzvedávat na poště. Také zakládáme stále nová kontaktní místa Czech Point. Ta by v budoucnu měla nabízet více služeb, jako je například výpis z lékového registru. Naši úředníci jsou také stále proškolení například v práci s moderními informačními a komunikačními technologiemi. Víím, že mezi lidmi stále panují představy ohledně veřejné správy, my se však snažíme budovat skutečně moderní úřad využívající všech současných trendů informačních technologií. Pevně také věřím, že se mění i přístup úředníků a s kyselými obličejemi se již setkáváme na úřadech skutečně jen výjimečně.

Evropské peníze pomáhají komunikaci lidí s úřady

Elektronizace úřadů, využívání moderních technologií při komunikaci s občany, zřizování informačních center, ale i programy směřující ke zlepšení komunikace úředníků s veřejností, to je jen zlomek projektů, které do konce dubna 2010 podpořilo z peněz Evropské unie Ministerstvo vnitra. Celkově prošlo rukama výběrové komise posuzující vhodné záměry téměř 7 500 projektů v hodnotě 8,5 miliardy korun. Všechny projekty mají jedno společné – co nejvíce zjednodušit komunikaci mezi občanem a úřadem.

Česká vláda i odborníci se domnívají, že cesta k posílení konkurenceschopnosti naší republiky je podmíněna zvýšením efektivity veřejné správy, která by měla být chápána jako služba občanům. Jak takového stavu docílit, shrnuje strategie Efektivní veřejná správa a přátelská veřejná služba, pro kterou se vžil pojem Smart Administration. Mnohem důležitější než samotný název samozřejmě je, aby občané skutečně pocítili úlevu při vyřizování úředních záležitostí. Lidé chtějí komunikovat s úředníky srozumitelně, jednoduše a bezpečně ve všech životních situacích. Nejde tedy jen o nákup počítačů na úřady a budování sítí, které komunikaci zrychlí, měla by se změnit i celková filozofie státních úřadů, pro které by se měli občané stát zákazníci. K tomu všemu mohou velmi výrazně pomoci peníze přicházející ze dvou dotačních titulů Evropské unie – Integrovaného operačního programu a Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost.

Czech Pointy lákají

Jedním z klasických příkladů, které

ukazují, jak lze lépe řešit komunikaci s úřadem, je fungování kontaktních míst Czech Point. „Czech Point je podle mě klasický příklad moderní veřejné správy. Lidé nemusí kvůli různým dokumentům obíhat úřady, ale vše si zařídí v blízkosti svého bydliště, například na poště,“ vysvětluje Jan Havránek, ředitel Odboru strukturálních fondů Ministerstva vnitra. Czech Pointy umožňují každému, aby si na vybraných poštách, pobočkách hospodářské komory, u notářů, ale nejčastěji na místních úřadech mohl vyřídit řadu úředních záležitostí – od výpisu z obchodního rejstříku po výpis z rejstříku trestů nebo z bodového konta řidičů. Navíc se připravují zavést i nové služby, například výpis z lékového registru, který by měl žadatelům dát informaci o předepsaných lécích, a to až několik let zpětně.

Na vybavení, výstavbu a modernizaci kontaktních míst Czech Point, plynou dotace z Integrovaného operačního programu. Zatím bylo podpořeno více jak 5 000 pracovišť, do nichž směřovalo 452 milionů korun. Počet míst, na nichž je

možné získat potřebné údaje, se ovšem bude dále zvyšovat. Ukazuje se totiž, že lidé služeb Czech Pointů využívají stále více a poptávka po nových pobočkách prakticky trvale roste.

Komunikace především

„Smart Administration však neznamená pouze elektronizaci veřejné správy. V rámci zlepšování komunikace mezi občanem a úřadem se realizuje celá řada vzdělávacích projektů,“ dodává Jan Havránek. „Například Královéhradecký kraj získal dotace na školení zaměstnanců úřadů v práci s výpočetní technikou. Investice do lidských zdrojů je nepochybně velmi důležitá, protože jsou to nakonec samotní zaměstnanci,

kdo pomáhá vytvářet obrázek o úrovni veřejné správy.“

Jiným příkladem chytré komunikace jsou datové schránky, které od roku 2009 fungují pro firmy, státní úřady, ale i pro občany, kteří si o ně zažádají. Představují elektronickou verzi klasické poštovní schránky. Na rozdíl od běžného e-mailu tato elektronická verze klasické poštovní schránky garantuje doručení zprávy adresátovi. Současně dovedou datové schránky informovat odesílatele, že zpráva byla doručena. Představují proto elegantnější a levnější alternativu doporučených dopisů i běžné korespondence. O tom, že si datové schránky našly mezi lidmi i firmami odezvu, svědčí skutečnost, že od října 2009 se jejich

prostřednictvím odeslalo již přes 10 milionů zpráv. Podle propočtů ministerstva vnitra se tak ušetřilo téměř 200 milionů korun, které by jinak stálo poštovné.

Peníze z EU by měly přijít rychle

Peníze z evropských fondů mají pomoci také zlepšit celkové fungování úřadů včetně úrovně jejich zaměstnanců. Například Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) získal na tyto účely příspěvky z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost v hodnotě sedm a půl milionu korun.

Vyčleněné peníze by měly pomoci k vytvoření celkové strategie rozvoje organizace, ale rovněž motivovat zaměstnance k jejich vyšší výkonnosti. ÚOHS v rámci tohoto projektu chce mimo jiné vytvořit nový systém odměňování zaměstnanců, který bude více zohledňovat pracovní výkony jednotlivců a ne převážně skutečnost, jak dlouho je člověk na úřadě zaměstnán. Systém tak bude naplňovat moderní standardy řízení lidských zdrojů.

Do této chvíle Ministerstvo vnitra přijalo v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost přes 250 projektů převyšujících částku 2 miliardy korun. „Jsem přesvědčen, že tyto evropské peníze mohou pomoci posunout komunikaci úřadů a kvalitu jejich pracovníků o značný kus dopředu. Proto je prvořadým úkolem našeho ministerstva urychlit celý proces schvalování dotačních programů tak, aby mohli občané poznat změny v chování úřadů v praxi co nejdříve,“ zdůraznil ministr vnitra Martin Pecina.

